Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	August, 2023-juni, 2026
Institution	UCE
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer	René Stick Hansen (august, 2023-juni, 2024) og Mathias Christensen (august, 2024-juni, 2026)
Hold	23hx4e

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	**Grundforløb**
Titel 2	**Nyhedsforløb**
Titel 3	**Litteraturhistorie 1: Vikingetiden og middelalder**
Titel 4	**Doppler (værklæsning)**
Titel 5	**Retorik og argumentation**
Titel 6	**Litteraturhistorie 2: 1700- og 1800-tallet**
Titel 7	**Filmisk forløb**
Titel 8	**Litteraturhistorie 3: Det Moderne Gennembrud**
Titel 9	**Dokumentarforløb**
Titel 10	**Litteraturhistorie 3: Modernisme og Senmodernitet**
Titel 11	**Løbende skriftligt forløb**

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)
Retur til forside

Titel 1	**Grundforløb (med Almen Sprogforståelse)**
Indhold	**Primær** Ib Lucas: *Forbrug* (1981) Christian Kampmann: *Johns ekstraarbejde* (1962) Jørn Fabricius: *Udflugten* (1968) Tove Ditlevsen: *Vorherrebevares* (1948) Anders Bodelsen: *Drivhuset* (1948) Leif Panduro: *Uro i forstæderne* (1962) **Sekundær** Digitalt analysekompendium udarbejdet af dansklærerne på uddannelsen Forfatterweb.dk Litteraturportalen.gyldendal.dk **Almen sprogforståelse** Claus Drengsted: *Sprogenes veje (HHX)*, ibog, Minlæring
Omfang	20 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt. Anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere over, samt analysere og fortolke fiktive tekster navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge danske tekster Kernestof: mangfoldige litterære genrer litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning.

Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, klasseundervisning, projektarbejde, fremlæggelser

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)
Retur til forside

Titel 2	**Nyhedsforløb**
Indhold	**Primær** Dalgas, Julie: *Høje indkomster i Nordsjælland gør flere boligområder til ghettoer* (Berlingske, 13.10.19) DR: *TV-Avisen: Læger i nødråb til sundhedsminister* (sendt d. 14.12.23, ikke længere tilgængeligt online) DR: *Mere end benhård rap og røvsyg beton: Her er den ægte fortælling om Vestegnen* Ukendt: *Julie og Tobias mister tilskud til privat børnepasning på grund af ghetto-adresse* Vester, Jonas: *Rosenhøj ved Aarhus er gået fra ghettoliste til venteliste* **Sekundær** Grundbog: *Dansk i tiden. Grundbog og antologi*, Systime: https://danskitiden.systime.dk/?id=1 Læreroplæg/lærermateriale
Omfang	8 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Sprogligt kendskab, mediekendskab (tillid, målgrupper, ideologier…) og analyse og fortolkning af prosatekster.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisningen, gruppearbejde, pararbejde, fremlæggelser.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)
Retur til forside

Titel 3	**Vikingetiden og middelalder**

Indhold	**Primær** Richtendorff: *Ebbe Skammelsen* (tegneserie) Ukendt: *Ebbe Skammelsen* Ukendt: Germand Gladensvend (uddrag) Ukendt: *Ravnkel Frøjgodes saga* (værklæsning) **Sekundær** *Brug litteraturhistorien*, Systime Læreroplæg om Freuds personlighedsmodel
Omfang	5 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Litteraturhistorie, europæisk litteratur, litterær analyse
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, fremlæggelser, tavleundervisning

Titel 4	**Doppler (værklæsning)**
Indhold	**Primær** Loe, Erland: *Doppler* (romanværklæsning) **Sekundær** Grundbog: *Dansk i tiden. Grundbog og antologi*, Systime Lærermateriale/læreroplæg
Omfang	7 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Værklæsning, nyere litteratur, skandinavisk litteratur, grundlæggende litterære begreber
Væsentligste arbejdsformer	Kreativt arbejde, gruppearbejde, tavleundervisning

Titel 5	**Retorik og argumentation**
Indhold	**Primær** Frederiksen, Mette: *Tale til Godhavnsdrengene* Henderson, Silja: *1, 7 Tipping Point* (uddrag) Jalving, Mikael: *#Metoo æder sine egne døtre og sønner* (bragt i Jyllands-Posten d. 9.3.18) Kjærsgaard, Pia: *Tale til Dansk Folkepartis årsmøde 2010* (uddrag) Knutzon, Line: *KAMMERATER… ARTER… ARTER… ARTER* (bragt i Politiken d. 1.5.17) Mørck, Astrid Helmer, Schat-Holm, Steen, Bindslev, Joachim Claushøj, Vesterlund, Peter og Koch, Thomas Østerlin: *Advokat hjalp rocker med at flytte store millionbeløb* Nygaard, Lisa Storinggaard: *Tale om Karaktersystemet* Vanopslagh, Alex: *Grundlovstale 2020* (uddrag) **Sekundær** *Begreb i dansk. Litteratur, sprog og medier*, Systime Lærermateriale
Omfang	11 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Sproglig bevidsthed på skrift og i tale i samfundet og politik, retorik, argumentation
Væsentligste arbejdsformer	Kreativt arbejde, gruppearbejde, tavleundervisning

Titel 6	**Litteraturhistorie 2: Oplysningstid og Romantikken**
Indhold	**Primær** Andersen, H.C.: *Klokken*

	Andersen, H.C.: *Poesien* Aarestrup, Emil: *Midnatsscene* Bang, Herman: *Gennem Rosenborg Have* Blicher, St. St.: *Præludium* (*Sig Nærmer Tiden*) Bærentzen, Emil: *Familiebillede* Defoe, Daniel: *Robinson Crusoe* (uddrag) Eckersberg, C.W.: *Kvinde foran Spejl* Grundtvig, N. F. S.: *Det er så yndigt at følges ad* Henningsen, Poul (PH): *Ølhunden gamler* Holberg, Ludvig: *Erasmus Montanus* (værklæsning) Kingo, Thomas: *Keed af Verden, og Kier ad Himmelen* Marstrand, Wilhelm: *Christian d. 4. paa Treenigheden* Oehlenschläger, Adam: *Guldhornene* Ostenfeld, Lars: *Grantræet*: https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/grantraeet?unilogin=1 Salgado, Antonio de: *Vanitas-Allegori* Staffeldt, Schack von: *Indvielsen* Studio100 KIDS: *The fir tree – Hans Christian Andersen*: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=guyvyrOdtzo Walter, Anders: *Helium* **Sekundær** Brandes, Georg: *Forelæsninger til 'Hovedstrømninger i det 19de Aarhundredes Litteratur* (uddrag)

	Bullheadent: *The Cave: An Adaption of Plato's Allegory in Clay*: https://www.youtube.com/watch?v=69F7GhASOdM DR: *Historien om Danmark: Enevælde og Oplysning*: https://www.dr.dk/drtv/se/historien-om-danmark -enevaelde-og-oplysningstid_474370 Hobbes, Thomas: *Leviathan* (uddrag) *Håndbog til Dansk*, Systime: Habbermas' offentlighedsmodel *Litteraturhistorien på langs og på tværs*, Systime: https://litthist.systime.dk/?id=124 Lærermateriale: *Klassicisme*, *Billedsprogsskema*, *billedsprogstest* Læreroplæg: Barokkens enevælde, Romantikkens retninger, det Moderne Gennembruds retninger, Darwinisme, Sædelighedsfejden, rimtyper og Platons filosofi Kant, Immanuel: *Til besvarelse af spørgsmålet: Hvad er oplysning?* Piketty, Thomas: *Kapital og Ideologi* (uddrag) Tankens Magt: *Nationalisme*
Omfang	21 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Værklæsning, periodekendskab, nyere litteratur, europæisk oversat litteratur, grundlæggende litterære begreber
Væsentligste arbejdsformer	Kreativt arbejde, gruppearbejde, tavleundervisning

Titel 7	**Filmisk forløb**
Indhold	**Primær** 16-9.dk: *Interview med Christian Jepsen - Kronologi er ikke sandhed for mig* (uddrag)

	Beauty by Silke: *Vil du prøve det kollageulver jeg sværger til?*: https://beautybysilke.dk/5-vil-du-proeve-det-kollagenpulver-jeg-svaerger-til/ Disney: *Hercules* (uddrag) Dayyan: *Bus 44*: https://www.youtube.com/watch?v=CK4TUP0VKLY Interflora: *Love Circus* Jensen, Anders Thomas: *Valgaften* Jepsen, Christian Sønderby: *Testamentet* (medieværklæsning) Rådet for Sikker Trafik: *Hjelm har alle dage været en god idé - 893* SBS: *Politijagt* (elevbestemt afsnit) Sletaune, Pål: *Eating out* (norsk) Spielberg, Steven: *Dødens Gab* (uddrag) Volkswagen: *Generationer* **Sekundær** Filmcentralen.dk: *Belysning*, *billedbeskæring* og *kamerabevægelser* *Håndbog til dansk*, Systime: *Fakta- og fiktionskoder* og *blogs* Lærermateriale og læreroplæg om filmiske virkemidler, AIDA, Goffman og Meyrowitz' stages RocketJump Film School: *Cuts & Transitions 101*: https://www.youtube.com/watch?v=OAH0MoAv2CI&t=5s
Omfang	15 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Mediekendskab, medieværklæsning, reklameanalyse, filmiske virkemidler
Væsentligste arbejdsformer	Kreativt arbejde, gruppearbejde, fremlæggelser, tavleundervisning

Titel 8	**Litteraturhistorie 3: Det Moderne Gennembrud**
Indhold	**Primær** Bang, Herman: *Foran Alteret* Jacobsen, J.P.: *En Arabesk* Jacobsen, J.P.: *Et Digterliv* Jacobsen, J.P.: *Frue Marie Grubbe* (uddrag) Jacobsen, J.P.: *Mogens* (værklæsning) Pontoppidan, Henrik: *Ane-Mette* (uddrag) Pontoppidan, Henrik: *Muldskud* Pierre-Auguste Renoir: *Dance at Le Moulin de la Galett* Skram, Amalie: *Constance Ring* (uddrag, norsk) **Sekundær** BBC: *Darwinisme*: https://www.youtube.com/watch?v=JOk_0mUT_JU Lex.dk: https://denstoredanske.lex.dk/impressionisme_-_litteratur Læreroplæg/lærermateriale om det Moderne Gennembrud (herunder Georg Brandes), sædelighedsfejden og nietzscheanske grundbegreber
Omfang	12 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Udtrykke sig hensigtsmæssigt og kendskab til litteraturhistorien, samt grundlæggende litterære begreber, samt periodekendskab
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, kreativt arbejde, fremlæggelse, individuelt arbejde, elev-til-elev-fremlæggelser

Titel 9	**Dokumentarforløb**
Indhold	**Primær** AFP: *Pressefotograf af død dreng (bådflygtning)* Brøndby: *Mere end en trøje – Officiel udebanetrøje 2025/26*: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=V1_wHlp8hcQ DR: *Brixtofte. Helt. Skurk. Far* (uddrag) DR: *Helene er ond ved sin mor*: https://www.youtube.com/watch?v=ZWyj2k4MaY0 Elevvalgt materiale fra sociale medier (elevbestemt) Elevvalgt materiale fra World Press Photo 2025 Elevvalt podcast (værklæsning) JP: *Skønhedsgigant påstår at kunne halvere rynker* Matas: Reklame på Instagram Oslo Skin Lab Nordics: *Oslo Skin Lab – Silke Grane om The Solution*: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=s-KHSY-jP3Q Salling: *Salling er stolt ny officiel partner for dansk fodbold* (reklamebanner på Sallings hjemmeside) Toscani, Oliviero: Rekalme for United Colors of Benneton Simonsen, René Toft: *Instagram-opslag*: https://www.instagram.com/reneetsimonsen/p/Cz8U8b3oMn0/?img_index=1 **Sekundær** *Håndbog til dansk*, Systime: *Dokumentar og mockumentary*: https://hbdansk.systime.dk/?id=483 (dokumentartyper, podcast og fakta- og fiktionskoder)

	Lærermateriale: *Goffman & Meyrowitz,* Stine Lomborgs blogakse, Roland Barthes' grundbegreber om fotografiet og diskursanalyse, samt argumentationsteori og retorik Tankens Magt: *Socialkonstruktivisme*
Omfang	9 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Medieområdet, analysere og fortolke medietekster, den moderne medievirkelighed og nyhedsdækning, samt fake news og multimodalitet, samt værklæsning og genopfriskning
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, klasseundervisning, projektarbejde, fremlæggelser

Titel 10	**Litteraturhistorie 4: Modernisme og Senmodernisme**
Indhold	**Primær** Andersen, Vita: *Hun Ser Godt Ud* Blixen, Karen: *Ringen* Brøgger, Susanne: *Fri os fra Kærligheden* (uddrag) Christensen, Casper og Hvam, Frank: *Klovn: Godfather of Drugs* DR: *Adgang med Abdel - nøgenbilleder* Gyldendal: *Jens Andersen – Ditlevsen: en biografi*: https://www.youtube.com/watch?v=l12OgLn2G1I Hansen, Martin A.: *Roden* Helle, Helle: *En Stol for Lidt* Helle, Helle: *Fasaner* Høgholm, Julie Minnet: *Hvor langt kan man gå i skildringen af sine forældre?* (Artikel bragt i Kristeligt Dagblad d. 23.3.21) Hørslev, Lone: *Giftige blomster og bær* Hørslev, Lone: *Jeg skrår over vejen og spekulerer på*

	Jensen, Johannes V.: *Kongens Fald* (uddrag) Kafka, Franz: *Foran Loven* Knausgaard, Karl Ove: *Min Kamp 6* (uddrag) Köléns, Anna: *Ingen kommer att tro dig* (svensk, uddrag) Kristensen, Tom: *Landet Atlantis* Korsgaard, Thomas: *Hvis der skulle komme et menneske forbi* (uddrag) Lagerkvist, Pär: *Angest Angest* (svensk) Leth, Jørgen: *Det Uperfekte Menneske* (uddrag) Nexø, Martin Andersen: *Lønningsdag* Nordisk Film: *Den, der lever stille – trailer*: https://www.youtube.com/watch?v=K-5I1zCT4M0 Rifbjerg, Klaus: *Livet i Badeværelset* Rifbjerg, Klaus: *Under vejr med mig selv* (værklæsning) Seeberg, Peter: *Patienten* Sonnergaard, Jan: *Reprise på Krogs Fisserestaurant* Sonnergaard, Jan: *Polterabend* Strunge, Michael: *Den Hæslige By* Strunge, Michael: *Natmaskinen* **Sekundær** Brostrøm, Torben: *Modernismen før og nu* *Brug Litteraturhistorien*, Systime

	DR: *Digtere, Divaer og Dogmebrødre – 1980-1990*: https://www.dr.dk/drtv/se/digtere-divaer-og-dogmebroedre_-1980_1990_436970 *Håndbog til dansk*, Systime *Håndbog til dansk litteraturhistorie*, Systime Jørgensen, Marianne W. og Phillips, Louise: *Diskursanalyse som teori og metode* (uddrag) Lærermateriale: *Introduktion til Eksistentialismen*, *Modernismens Tre Faser* og *Minimalisme* Læreroplæg om Nietzsches grundbegreber, Grotesk Realisme og Bourdieus kapitaler Tankens Magt: *Den Samfundsskabte virkelighed – socialkonstruktivisme* Skolelommen: *Sproghandlinger: Informerende, Selvfremstillende og regulerende*: https://www.youtube.com/watch?v=xnAsC15OD0k
Omfang	27 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: Udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere analysere og fortolke fiktive tekster navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder. Kernestof: mangfoldige litterære genrer og litteraturhistorie litteratur- og sproganalytiske begreber og metoder dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge Værklæsning og kanonforfattere.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, klasseundervisning, projektarbejde, fremlæggelser

Titel 11	**Løbende skriftlige forløb**
Indhold	I løbet af de tre år har der løbende været mindre skriftlige forløb, der har været selvstændige eller knyttet til de øvrige forløb.
Omfang	10 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Øve det skriftlige såvel mundtligt, formelt og fagligt.
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt og i grupper

Værker

1) Ludvig Holberg: *Erasmus Montanus*
2) Erland Loe: *Doppler* (roman)
3) Klaus Rifbjerg: *Under Vejr med mig selv*
4) Christian Jepsen: *Testamentet* (medieværk)
5) Ukendt: *Ravnkel Frøjgodes saga*
6) J. P. Jacobsen: *Mogens*